

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งสรุปผลการวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

Rajabhat Mahasarakham University

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
4. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีขนาดต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีแนวโน้มลดลง

2. การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมี การดำเนินงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 24 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 358 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดจากการใช้ตาราง Krejcie และ Morgan กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างต่อประชากร แล้วจึงสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) ตามสัดส่วนในแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 256 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อ ใช้ศึกษาเกี่ยวกับ การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต ในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้นำไป ทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงเชิง เนื้อหา (Content Validity) โดยการผ่านผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ ได้เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- ตอนที่ 3 การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน
- ตอนที่ 4 ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยนำหนังสือขออนุญาตจากสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด และขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด หลังจากนั้นได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2546 ถึงวันที่ 27 มีนาคม 2546 จากแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 256 ชุด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนตามวัน เวลา ที่นัดหมายครบทั้งจำนวน 256 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS For Windows เพื่อหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยหาค่า t - test ซึ่งได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังประเด็นต่อไปนี้

1. ปัญหาสุขภาพ
2. การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพ
3. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพ
4. เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพ ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ใน ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 256 คน คิด เป็นเพศชายร้อยละ 56.3 มีอายุระหว่าง 41-56 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.20 มีอายุราชการมากกว่า 20 ปี เป็นร้อยละ 43.40 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 91.80 ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 89.80 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ปัญหาสุขภาพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม พบว่า มีปัญหาในระดับต่ำและ

มีแนวโน้มลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.5 ทั้งนี้สาเหตุการติดยาเสพติดพบว่ามีสาเหตุจากการที่นักเรียนอยากทดลองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.2 ถูกชักชวน คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีปัญหาครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.6 ตามลำดับ

ส่วนพฤติกรรมของครูอาจารย์ที่แสดงต่อนักเรียน พบว่าเอาใจใส่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.3 เป็นแบบอย่างที่ดี คิดเป็นร้อยละ 41.0 เข้มงวด คิดเป็นร้อยละ 16.4 ตามลำดับ

แต่ชนิดของยาเสพติดที่เป็นยังปัญหาในโรงเรียน ได้แก่ประเภทเห็ด้า เบียร์ คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 57.8 นอกนั้นรองลงมาคือแอมเฟตามีน (ยาบ้า) คิดเป็นร้อยละ 28.1 ตามลำดับ

กิจกรรมที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติด มากที่สุด คือการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 83.6 การเผยแพร่ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 77.7 การจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 72.7 ส่วนกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการเพื่อใช้แก้ปัญหาเสพติดมากที่สุดคือ การให้คำแนะนำปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.6 การเข้าค่ายอบรมจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 59.8 การเชิญผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 50.4 ตามลำดับ

2. การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ทุกกิจกรรม ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) มีแผนการสอนทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 3.40$) สนับสนุนผลิตหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.50$) และมีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมทุกด้าน ($\bar{X} = 3.40$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการที่หลากหลายและเหมาะสม มีการดำเนินงานสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนการมีแผนการสอนทุกระดับชั้น และมีการวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกด้าน มีการดำเนินงานต่ำสุด ($\bar{X} = 3.40$)

2.2 ด้านนักเรียน พบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนด้านนักเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งการสำรวจข้อมูลนักเรียน มีการดำเนินงานสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$) การจัดส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และตระหนักถึงพิษภัย ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนการจัดบริการสื่อให้นักเรียน มีการดำเนินงานต่ำสุด ($\bar{X} = 3.58$)

2.3 ด้านบุคลากร พบว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วม มีการดำเนินงานสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนโรงเรียนมีรายงานผล มีการดำเนินงานต่ำสุด ($\bar{X} = 3.63$)

2.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) ซึ่งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีการดำเนินงานสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนการจัดบริการแนะแนว มีการดำเนินงานต่ำสุด ($\bar{X} = 3.81$)

2.5 ด้านครอบครัว พบว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนด้านครอบครัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยเรียงระดับจากมากไปน้อยดังนี้ ประสานงานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.78$) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครอบครัวของนักเรียนมีค่านิยมที่ดี ($\bar{X} = 3.75$) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวให้ความรักความอบอุ่นแก่นักเรียน ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติมีการดำเนินงานใกล้เคียงกัน

3. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านครอบครัว ในโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) ซึ่งในแต่ละรายการปฏิบัติมีปัญหาใกล้เคียงกัน ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติคือ การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือวัดและประเมินผล มีปัญหาในระดับใกล้เคียงกัน

3.2 ด้านนักเรียน พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) ส่วนการให้ข้อมูลนักเรียนมีปัญหาในระดับสูงสุด และด้านสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเสพติดมีปัญหาในระดับต่ำสุด

3.3 ด้านบุคลากร พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

3.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) ซึ่งปัญหาด้านงบประมาณสนับสนุน มีปัญหาในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.19$)

3.5 ด้านครอบครัว พบว่าปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ซึ่งปัญหา ความอบอุ่นในครอบครัว มีปัญหามากที่สุดและ รองลงมาคือปัญหาพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว

4. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ของ โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ มี ประเด็นอภิปราย ดังนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่ามีปัญหาในระดับค่า และมีแนวโน้มลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัย มีความเห็นว่า สืบเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลที่มี นโยบายป้องกันปราบปรามปัญหายาเสพติด ในสังคมไทยอย่างจริงจังและเด็ดขาด ประกาศสงครามต่อสู้กับปัญหายาเสพติดตลอดทั้งมีมาตรการ ยึดทรัพย์สินผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มาตรการตรวจสอบ (X - Ray) ทุกพื้นที่ ส่งผลให้ผู้เสพและ ผู้ค้ายาเสพติด มีความเกรงกลัวต่อโทษภัยที่จะตามมาถึงตัวและประกอบกับยุทธศาสตร์ในการ ประกาศสงครามเพื่อเอาชนะยาเสพติด ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้การปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงทำให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องยาเสพติดลดลง ส่วนสาเหตุการติดยาเสพติด พบว่ามีสาเหตุจากการที่นักเรียนอยากทดลองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.2 ถูกชักชวน คิดเป็น ร้อยละ 51.2 มีปัญหาครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.6 ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับ สุภาณัฐ เผือกคง (2541 :114) ที่พบสาเหตุของการติดยาเสพติดว่าเนื่องจากนักเรียนอยู่ใกล้ชิดหรืออยู่ในกลุ่ม เพื่อนที่ติดยาเสพติด จึงถูกแนะนำชักชวนจากเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดและด้วยความอยากรู้อยากเห็น และอยากลองจึงถูกหลอกให้หลงเชื่อ สำหรับ คุณฎี โยเหลาและคณะ (2540 : 91) กล่าวว่าสาเหตุ การใช้ยาเสพติดในหมู่เยาวชนเพราะอยากทดลอง และเพราะถูกชวนในสถานการณ์ที่อยู่ในกลุ่ม

เพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Matthew (1974) ที่พบว่าพลังกลุ่มมากๆ จะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการชักนำให้นักเรียนริเริ่มสูบบุหรี่ สำหรับ Evans และคณะ (1978 : 126-135) ได้ศึกษาการคิดนุหรีของนักเรียนพบว่า มาจากเพื่อนใกล้ชิด สื่อมวลชน หรือพฤติกรรมของบิดามารดา ทั้งนี้ผู้ปกครองควรตระหนักถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้มาก

ส่วนพฤติกรรมของครูอาจารย์ พบว่าเอาใจใส่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาคือเป็นแบบอย่างที่ดี เข้มงวด และ ใจดีมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา ศรีบุรณ์ (2539 : 93 - 11) กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนส่วนใหญ่ มีคณะกรรมการดำเนินการป้องกันยาเสพติด มีการวางแผนการดำเนินงาน การนิเทศและประเมินผลการดำเนินงาน การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาเสพติด การจัดกิจกรรมเสริมความรู้เรื่องยาเสพติด ซึ่งครู อาจารย์ คือส่วนหนึ่งของคณะกรรมการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเอาใจใส่ ใกล้ชิด ประกอบกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยทั่วไป ตั้งอยู่ในสังคมชนบทห่างไกล ซึ่งมีสภาพสังคมแตกต่างจากสังคมเมืองประกอบกับมีนักเรียนจำนวนน้อย จึงทำให้คณะครูอาจารย์มีความใกล้ชิดกับนักเรียน สามารถสอดส่องดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง

ในส่วนสภาพปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมเห็นว่ามีปัญหาในระดับต่ำและแนวโน้มลดลง คิดเป็นร้อยละ 46.5 แต่ชนิดของยาเสพติดที่ยังเป็นปัญหาในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ประเภทเห็ด เบียร์ คิดเป็นร้อยละ 60.5 บุหรี่คิดเป็นร้อยละ 57.8 แอมเฟตามีน (ยาบ้า) สารระเหย ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา (2536 : 385) ที่ทำการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนไทย พบว่า ยาเสพติดที่นักเรียนเริ่มใช้ครั้งแรกในระดับมัธยมศึกษาคือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และผลการศึกษาของปรีชา วิทโคโตและคณะ (2540 : 63) ที่กล่าวว่าสภาพการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับศึกษามียาเสพติดที่นักเรียนใช้เรียงจากมากไปหาน้อยคือ แอลกอฮอล์ สารระเหย บุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับ Adam และ Gleaton (1991) ที่ศึกษาการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชาวมอลต้า ซึ่งพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ โดยเฉพาะนักเรียนชายจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนหญิง เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเห็ด เบียร์จัดอยู่ในประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่หาง่ายราคาถูก เป็นสารเสพติดที่ถูกต้องตามกฎหมายหาซื้อได้มีจำหน่ายตามร้านค้าทั่วไป กฎหมายควบคุมผู้ซื้อผลบังคับไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้น นักเรียนส่วนหนึ่งจึงหันไปดื่มเห็ดหรือเบียร์

ส่วนกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดมากที่สุดคือการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 83.60 รองลงมาคือการเผยแพร่ข่าวสาร การจัดนิทรรศการตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยทั่วไปเป็นโรงเรียนขนาดเล็กตั้งอยู่ในเขตชนบท ขาดแคลนงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรม ดังนั้นการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจึงเป็นวิธีการที่ประหยัดและเหมาะสมกับสภาพ สามารถดำเนินงานได้ผลดีทั้งนักเรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย ทั้งนี้โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางใช้กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดการจัดนิทรรศการ ตามลำดับ

กิจกรรมที่โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางใช้แก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมากที่สุดคือการให้คำแนะนำปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.60 รองลงมาคือการอบรมจริยธรรม การเชิญผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหามาตามลำดับ และมีการจัดกิจกรรมการจัดตั้งอาสาสมัครต่อต้านยาเสพติดน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่โรงเรียนใดจะดำเนินการอย่างไรหากขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ ซึ่งในแต่ละแห่งต่างก็ปรับวิธีการทำงานให้สอดคล้องความเป็นจริงในแต่ละท้องถิ่น อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยทั่วไปตั้งอยู่ในชนบท ระดับตำบลมีจำนวนนักเรียนน้อย และคณะครูอาจารย์สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง การให้คำแนะนำปรึกษาสามารถ

2. ดำเนินงานได้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

จากการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าในโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ในรายด้านปฏิบัติมีการดำเนินการเรียงจากมากที่สุดไปต่ำสุด ในระดับใกล้เคียงกัน ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครอบครัว ด้านบุคลากรและด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีระดับเท่ากัน และด้านนักเรียนต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระยะเวลาที่กำลังทำการศึกษาวิจัยเป็นช่วงเวลาที่ รัฐมีนโยบายป้องกันปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง โดยรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน ทำให้โรงเรียนสามารถนำไปการปฏิบัติอย่างจริงจัง ประกอบกับ คณะครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเอาใจใส่เรื่องยาเสพติดอย่างจริงจัง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาทางด้านปฏิบัติ พบว่า

2.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ในด้านกิจกรรมที่ปฏิบัติคือ ยกเว้นมีแผนการสอนทุกระดับชั้น สนับสนุนผลิตหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอน และมีการวัดผลและประเมินผลครบทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการ

ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการที่หลากหลายและเหมาะสม มีการดำเนินงานสูงสุด ส่วนการมีแผนการสอนทุกระดับชั้น และมีการวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกด้าน มีการดำเนินงานต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะครูอาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษา

2.3 ด้านนักเรียน พบว่าการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน ด้านนักเรียนอยู่ในระดับมาก โดยการสำรวจข้อมูลนักเรียนมีการดำเนินการสูงสุด ส่วนการจัดบริการสื่อให้นักเรียนมีการดำเนินการต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นไปตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปัญหามาถึงโรงเรียนทุกโรงเรียนสังกัดให้ดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนทุกคนในสังกัด เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลไว้บริหาร

2.3 ด้านบุคลากร พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1) ที่ให้สถานศึกษากำหนดให้ครูอาจารย์ รับผิดชอบดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างครูอาจารย์ต่อนักเรียน และสถานศึกษาต้องประสานงานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองชุมชน การที่บุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาและบุคลากร ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตอย่างจริงจัง เพราะปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนโดยตรงของโรงเรียน ซึ่งประเสริฐ ดันสกุล (2539 : 1) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนนั้น ควรใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และนักเรียนตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกัน ส่วนการรายงานผลมีการดำเนินงานต่ำสุด

2.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนันทนาการมีการดำเนินการสูงสุด และการจัดบริการแนะแนวมีการดำเนินงานต่ำสุด ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากนโยบายของรัฐและส่วนราชการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ ให้ประชาชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่นการออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง เป็นต้น ส่วนการจัดบริการแนะแนวมีการดำเนินงานต่ำสุด เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขาดแคลนครูแนะแนว ประกอบกับมีอัตราครูขาดเกณฑ์จำนวนมาก ทำให้ครูอาจารย์ต้องทำหน้าที่มากกว่าระดับปกติ

2.5 ด้านครอบครัว พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติมีการดำเนินการใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งอยู่ในสังคมชนบท คณะครูอาจารย์มีความใกล้ชิดกับชุมชนหรือผู้ปกครอง ด้วยเหตุนี้จึงสามารถประสานความร่วมมือกันกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพได้ดี

3. ปัญหาการดำเนินงานและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียน

จากการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในแต่ละรายด้าน และโดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในแต่ละรายการปฏิบัติมีปัญหาในระดับใกล้เคียงกัน ดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่าการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติคือการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือวัดและประเมินผล มีปัญหาในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน คล้ายกับเข็มทิศที่จะกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538 : 3) กล่าวถึงแนวคิดการจัดการจัดการเรียนการสอน ป้องกันสิ่งเสพติดให้กับนักเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการสร้างแนวปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยให้กับนักเรียน ในการแสวงหาเทคนิควิธีการเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันมิให้นักเรียนหลงใช้สิ่งเสพติด ไม่ว่าจะเกิดอาการอยากลอง การชักชวนของผู้อื่นหรือใช้เพื่อแก้ปัญหาใด ๆ

3.2 ด้านนักเรียน พบว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนการให้ข้อมูลนักเรียนมีปัญหาในการดำเนินงานและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนสูงสุด และรองลงมาเรียงลำดับถึงต่ำสุด คือ การรับบริการสื่อความรู้ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบของนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและด้านสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีปัญหาในระดับต่ำสุด ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ติดยาเสพติดยังเป็นปัญหา เพราะไม่มีความมั่นใจที่จะให้ข้อมูลเนื่องจากข้อมูลที่ให้ไปตามตรงอาจเป็นอันตรายต่อตนเอง และญาติหรือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้

3.3 ด้านบุคลากร พบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแต่ละรายการปฏิบัติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน เรียงจากรายการปฏิบัติมีปัญหาสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้คือ ครูอาจารย์เฝ้าหาความรู้พัฒนาตนเอง ความรับผิดชอบเอาใจใส่นักเรียน ความรู้ความสามารถของครูอาจารย์ การอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่และความเพียงพอของ

บุคลากรในสถานศึกษา จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาหยาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาโดยเฉพาะในด้านการให้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับเป็นข้อเท็จจริงที่ยังปรากฏให้เห็นในสังคมครูไทย แม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีนโยบายกระตุ้นด้วยวิธีการใดก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับชาญ ชุ่มบุญชู (2526 : 89) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะ ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีต่อการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนตามที่จริงและตามที่มุ่งหวัง ผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อการป้องกันที่มุ่งหวังสูงกว่าที่ศนะครู ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจจะสืบเนื่องมาจากครูอาจารย์บางส่วนอาจไม่มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาในครอบครัวที่ต้องมีภาระหน้าที่จำนวนมากที่ต้องกระทำในแต่ละวัน

3.4 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานและแก้ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีปัญหาในรายด้านการปฏิบัติเรียงจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้คือ ด้านงบประมาณสนับสนุน สถานที่และวัสดุที่ใช้ประกอบกิจกรรม ความเหมาะสมของกิจกรรมความร่วมมือของครูอาจารย์ นักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมและการจัดกิจกรรมแนะแนว โครงการเพื่อนเตือนเพื่อน โรงเรียนศึกษา

3.5 ด้านครอบครัว พบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางและใกล้เคียงกัน ซึ่งมีปัญหาในรายด้านการปฏิบัติเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้คือ ความอบอุ่นในครอบครัว พฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว ความร่วมมือจากผู้ปกครอง สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติคนห่างไกล ยาเสพติดและการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ สุทธิพันธ์ ธรรมไพจิตร (2544 : 103) ที่กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมหรือสังคมหน่วยเล็กสุด แต่มีอิทธิพลต่อสุขภาพกายสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด หากครอบครัวใดสมาชิกปราศจากความเข้าใจและสนใจซึ่งกันและกัน สมาชิกซึ่งรวมถึงบุตรหลานก็จะขาดที่พึ่ง ขาดคนปรึกษาหารือ ขาดความอบอุ่น ไม่มีความสุขที่แท้จริงในบ้าน ทุกคนจึงหาทางออกโดยการคบเพื่อนหรือพึ่งพาสิ่งอื่นๆ ภายนอกบ้านจึงอาจถูกชักจูงไปใช้ยาเสพติดได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าวอย่างยิ่ง

4. เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้านคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและด้านครอบครัว ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางพบว่าการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ศรีบูรณ์ (2539 : 111) ที่พบว่า การดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติด ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดพิเศษ พบว่าปัญหาไม่แตกต่างกัน ประกอบด้วยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ต่างก็มุ่งมั่นก่อนนโยบายป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดของรัฐบาลและต่างก็เป็นโรงเรียนที่อยู่ในบริบทของสังคมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสมีแนวโน้มลดลง และชนิดของยาเสพติดที่ยังเป็นปัญหาในสถานศึกษาได้แก่ เหล้า เบียร์ ดังนั้นโรงเรียนจะต้องดำเนินการและแก้ปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยถือเป็นภารกิจหลักและหน้าที่โดยตรง ซึ่งทุกฝ่ายควรตระหนักอยู่เสมอ และน่านโยบาย พลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติดของรัฐบาลสู่การปฏิบัติ ในโรงเรียนให้เกิดผลอย่างจริงจัง เพราะยาเสพติดเป็นปัจจัยลบที่ทำลายทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นสมองและกำลังของชาติในอนาคต โรงเรียนต้องกำหนดคน นโยบาย แผนงาน มาตรการ โครงการ กิจกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนให้มีความชัดเจนสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผล ลดจำนวนนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เหลือจำนวนน้อยที่สุดหรือหมดสิ้นไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนตามมาตรการของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นโยบาย มาตรการ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ นั้น ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านครอบครัว กิจกรรมส่วนใหญ่สามารถนำไปปฏิบัติได้ แต่กิจกรรมบางอย่างไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เช่น การกำหนดคนนโยบายปลอดยาเสพติดในโรงเรียน การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่ติดยาเสพติด การส่งตัวนักเรียนเข้ารับการรักษา และกิจกรรมบางอย่างถูกละเลยเช่นกิจกรรมแนะแนว ดังนั้นโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์กิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคม และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

1.3 จากผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากรด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านครอบครัว ยังมีปัญหาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะด้านงบประมาณ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักว่าปัญหาเสพติด เป็นปัญหาที่ร้ายแรงและบั่นทอนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อาจนำไปสู่หายนะ ความสิ้นชาติ สิ้นแผ่นดินสมควรให้ความสนใจจัดสรรปัจจัยในการบริหาร การจัดการ กำลังคน งบประมาณ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนจะต้องตระหนักในภาวะกิจอันยิ่งใหญ่นี้ด้วย สำหรับหน่วยงานทางการศึกษา ควรจัดประชุมสัมมนาเพื่อให้ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติด ได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ รู้เท่าทันสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลงนำสู่การป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผลการศึกษาปัญหา การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนจะต้องแสวงหาความร่วมมือ ประสานงานกับผู้ปกครอง หน่วยงานราชการ บุคคล องค์กรเอกชนในการระดมทรัพยากร เพื่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียน โดยเฉพาะเรื่องของงบประมาณ และบุคลากรด้านแนะแนวที่ยังขาดแคลนในโรงเรียน

1.5 จากผลการวิจัย ความอบอุ่นในครอบครัวยังเป็นปัญหา ดังนั้นโรงเรียนต้องให้ความสนใจ ประสานงานระหว่างหน่วยงาน บุคคล องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตน และสัมพันธภาพ แบบอย่าง ที่ดีงามระหว่างสมาชิกในครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ เล่น กีฬา ดนตรี ให้นักเรียนบุตรหลานห่างไกลยาเสพติดและถือเป็นหน้าที่ของโรงเรียนต้องจัดให้มีการสำรวจข้อมูลนักเรียน ครู ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เป็นรายบุคคลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่จัดระบบสารสนเทศให้เป็นระบบ สะดวกแก่การนำไปใช้และรายงานผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนส่งเสริมการสร้างกิจกรรมระหว่างครอบครัวที่เข้มแข็งนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็งรวมเป็นพลังแผ่นดิน เพื่อขจัดยาเสพติดให้สิ้นซากไปจากแผ่นดินไทยในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยเชิงพัฒนา โดยจัดกลุ่มผู้ติดยาเสพติดมากำหนดแนวทางพัฒนาตนเอง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรอย่างยั่งยืน

2.2 ควรจัดให้มีการวิจัยรูปแบบการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางนำไปใช้ป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาต่อไป

2.3 ควรศึกษาการวิจัยการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในแต่ละระดับ เช่น ระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา ระดับภูมิภาค และหรือระดับชาติ

2.4 ควรทำการศึกษารายกรณี (Case study)นักเรียนที่ติดยาเสพติด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University